

Plan mot kränkande behandling och diskriminering

Inledning

Grundläggande för allt vårt arbete på Östersunds Gymnasium är att alla människor har lika värde. Nolltolerans mot alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling skall genomsyra verksamheten. Vi arbetar medvetet med att stärka förmågan hos alla elever att fungera i ett demokratiskt samhälle. Alla vuxna i skolan har ett gemensamt ansvar för elevernas välbefinnande. Enligt Diskrimineringslagen (2008:567) och Skollagen (2010: 800) ska skolan bedriva ett förebyggande och främjande arbete för att inom verksamheten motverka diskriminering och kränkande behandling.

Planen mot kränkande behandling och diskriminering syftar till att främja elevernas lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. (Diskrimineringslagen (2008:567), 1 kap 4§). Kränkande behandling innebär enligt Skollagen (2010:800) 6 kap. 3§: ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen (2008:567) kränker ett barns eller en elevs värdighet.

Vilka som omfattas av planen

Samtliga elever och personal inom Östersunds gymnasieskola.

Planen gäller för tiden

Läsåret 2025/2026

Ansvariga för planen

Huvudman har det yttersta ansvaret för att säkerställa att skolans verksamhet främjar elevers lika rättigheter samt förebygger och förhindrar diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. (Skollagen (2010:800 6 kap. 6, 7, 8§§)

Elevers delaktighet

Skolan har elevråd som sammanträder regelbundet. På dessa möten följs elevernas trygghet och trivsel. Uppföljningarna rapporteras till rektor.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Vid läsårsstart och föräldramöten blir vårdnadshavare uppmärksammade om skolans Plan mot kränkande behandling och diskriminering. Den finns digitalt att läsa på skolans hemsida (www.ostgy.se). Eventuella synpunkter kan lämnas till mentor eller till rektor.

Personalens delaktighet

Samtlig personal på Östersunds Gymnasium har ett gemensamt ansvar för att tillgodose elevers lika värde och rättigheter. Arbetet sker i samverkan mellan hem och skola samt via övriga myndigheter och insatser när behov uppstår. Rektor är samordnare för skolans elevhälsoteam med kurator, skolsköterska, specialpedagog/speciallärare, skolläkare och skolpsykolog som träffas regelbundet.

Förankring av planen

Vid läsårsstart blir planen presenterad för samtliga elever. Planen finns också tillgänglig på skolans hemsida.

Planerade främjande och förebyggande arbete mot diskriminering och kränkande behandling läsåret 2025/26

Främjande och förebyggande arbete handlar om att identifiera och stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten, och att analysera och avvärja de risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling som finns i verksamheten. Arbetet utgår ifrån skolans övergripande uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Detta värdegrundsarbete syftar till att förankra respekten för alla människors lika värde samt att utveckla en skolmiljö där alla elever känner sig trygga och utvecklas. Arbetet med att främja lika rättigheter och möjligheter riktar sig till alla elever och skall genomföras utan att det föranleds av något särskilt problem. Det främjande arbetet är en av verksamhetens fortgående uppgifter och bedrivs kontinuerligt, systematiskt och målinriktat sätt. Utvecklande arbete genomförs kontinuerligt med elever och personal enligt insatserna nedan.

Insats av lärarna: Inom ramen för den pedagogiska undervisningen diskuteras bland annat demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter med eleverna. Arbetet skall genomsyra all undervisning. Syftet är att öka förståelsen för mänskliga likheter och skillnader samt rättigheter och skyldigheter. Arbetet utvärderas kontinuerligt under den dagliga verksamheten. Trivselkvällar och friluftsdagar för att främja samhörighet genomförs.

Insats av elevhälsoteamet: Förebyggande insatser från elevhälsoteamet i form av olika gemensamma aktiviteter, grupp vägledning och föreläsningar under läsåret. Både på grupp- och individnivå, i klassrummet och på annan schemabrytande tid. Trivselkvällar, temadagar och föreläsningar för ökad samhörighet samt kunskap och förståelse genomförs.

Mål för elevhälsans arbete mot diskriminering och kränkande behandling läsåret

2025/26: Ökad samhörighet som leder till minskad mobbning och utanförskap. Kontinuerlig närvaro av Elevhälsoteamet som skapar trygghet samt ökad elevnärvaro som ger bättre studieresultat samt kan förebygga utanförskap.

Konkreta insatser:

- Elevhälsoteamet arbetar med eleverna kring frågor om diskriminering, allas lika värde, HBTQ+ etc.
- Kontinuerliga diskussioner om värdegrund inom ramen för all undervisning.
- Kontinuerliga diskussioner om värdegrund i arbetslagen.
- Klass- och programöverskridande friluftsdagar/studiebesök/övriga aktiviteter. De övriga aktiviteterna är bland annat Trivselkvällar, där elever och lärare samlas och umgås i syfte att främja positiv samvaro.
- Trygghet och studiero: Ordningsregler upprättas i samverkan mellan elever och lärare.
- Delaktighet och inflytande: Regelbundna elevråd.
- Mentorerna och lärare har kontinuerlig kontakt med elevhälsoteamet för samverkan kring bland annat trivsel i klasserna och elevernas studiesociala situation.
- Alla elever har utvecklingssamtal varje termin.
- Alla elever har avstämningssamtal med mentor var femte vecka.
- Gemensamma raster.
- Vuxna finns tillgängliga i elevfikat under rasterna.
- Systematisk uppföljning av elevernas närvaro – se skolans närvaro och ledighetspolicy.
- Olika typer av kartläggning av skolmiljön – se kartläggning nedan.
- Årshjul för främjande och förebyggande elevhälsoarbete.
- Gemensamma luncher lärare och elever på O'Learys i uppstarten på läsåret

Ansvariga: Alla. Vi är allas vår arbetsmiljö på skolan och arbetsplatsen. Övergripande ansvar av rektor som ser till att arbetet fortskrider

Utvärdering: Sker i slutet av varje läsår

Kartläggning

Syftet med kartläggning är att identifiera risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling i verksamheten. De problem- och riskområden som har identifierats skall ligga till grund för planering av de åtgärder som skall genomföras för att förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Kartläggningsmetoder

- Uppstartssamtal i början på varje läsår
- Trygghets- och trivselenkät
- Hälsosamtal med skolsköterska i åk 1
- Sexit frågeformulär om sexuell hälsa och erfarenhet av våld med skolkurator i åk 2
- Kunskapsutvecklande samtal med lärarna
- Avstämning med mentor var femte vecka
- Elevvårdsarbete (arbetslagen, mentorerna och elevhälsoteamet)

Hur elever och vårdnadshavare involveras i kartläggningen

- Elev och vårdnadshavare deltar i uppstartssamtalen
- Elev och vårdnadshavare har god kommunikation med mentor
- Eleverna besvarar Trygghets- och trivselenkäten
- Eleverna är delaktiga i hälsosamtalen samt Sexit-samtalen
- Eleverna och vårdnadshavarna är delaktiga i utvecklingssamtalen varje termin

Hur personalen involveras i kartläggningen

- Personalen är ansvarig för genomförandet av de olika kartläggningarna samt att säkerställa att åtgärder planeras och vidtas utifrån resultaten

Utvärdering av arbetet mot diskriminering och kränkande behandling läsåret 2024/25

Under läsåret 2024/25 har arbetet mot diskriminering och kränkande behandling vävts in i det löpande arbetet elevhälsoteamet gjort, både på individnivå, gruppnivå och skolenhetsnivå.

Under läsåret 24/25 tillsattes en ny specialpedagog/speciallärare, en ny skolsköterska, samt skolpsykolog. EHT-teamet har därmed byggts upp under året och är numera komplett. Under delar av vårterminen fanns hade EHT-teamet även ett tillskott i form av en socialpedagogstudent som gjorde sin praktik på skolan.

EHT har haft månadsteman på sitt förebyggande och främjande arbete, där informationsmaterial om det aktuella ämnet har spridits till elever/lärare/vårdnadshavare.

Skolkurator har hållit i inspirationsföreläsningar för lärarna under läsåret; Motivation samt Goda relationer. Skolpsykologen har föreläst för lärarna som Svåra samtal.

Skolkurator har haft fikaföreläsning om Ångest & Ångesthantering.

Skolkurator har gått runt i alla klasser och föreläst om Stress & Stresshantering.

Utomstående föreläsare har föreläst för eleverna; Centrum mot Våld samt Tilia.

Trivselkväll har hållits både under hösten och våren.

Friluftsdag har hållits under våren.

EHT-teamet har varit synliga på skolan, i korridorer, fikarum och klassrum.

EHT-möten en gång i veckan.

I klasser där det funnits behov har EHT varit närvarande, samt hållit i motivationsövningar vid behov.

EHT-teamet har träffat elever individuellt och stöttat dem utifrån sin respektive profession.

EHT har samverkat med andra aktörer så som BUP och Socialtjänsten.

EHT har under läsåret mottagit en anmälan om kränkande behandling, och hanterat den enligt rutin.

Rutiner för akuta situationer

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

- Nära dialog med elever och vårdnadshavare.
- Uppmärksamma olika signaler som elever uttrycker både i ord och/eller kroppsspråk.
- Kontroll av elevers närvaro –se skolans närvaroplan.
- Att trivsel och trygghet är en stående punkt på dagordningen när varje arbetslag och mentorer diskuterar elevvårdsarbete och när mentorerna träffar elevhälsoteamet.

Personal som elever och vårdnadshavare kan vända sig till

Elever och vårdnadshavare skall kunna vända sig till all personal på skolan. Vanligtvis är det mentorn eller någon från elevhälsoteamet som är de naturliga kontaktpersonerna.

Rutiner för att utreda och åtgärda

- Den som misstänker/får kännedom om att ev. mobbning eller kränkning förekommer är skyldiga att anmäla till rektor. Använd mallen *Anmälan om kränkande behandling* nedan. Skicka anmälan till rektor: anna.edlund@ostgy.se Eller scanna QR-koderna som finns uppsatta på skolan
- Rektor anmäler misstanke om mobbning eller kränkning till huvudmannen.
- Rektor kontaktar mentorn. Mentorn, tillsammans med annan lämplig vuxen på skolan, får i uppdrag att omgående påbörja utredning.
- Elevhälsoteamet blir informerat kring pågående utredning.
- Enskilda samtal och uppföljningar genomförs tills dess att kränkningarna upphör.
- Om dessa samtal inte leder till att kränkningarna upphör kopplas skolans elevhälsoteam in i ärendet. Om det fortfarande inte upphör kan rektor göra en anmälan till polisen.
- All utredning skall dokumenteras fortlöpande av den som ansvarar för utredningen. Datum för uppföljning och återkoppling till vårdnadshavare bestäms när utredningen påbörjas.
- Rektor har ansvar att utreda incidenter där elever har kränkts av personal eller personal har kränkts av elever.

Anmälan om kränkande behandling

Med den här blanketten kan en förälder, en elev eller personal på skolan anmäla ett eller flera fall av mobbning, diskriminering, trakasserier eller annan form av kränkande behandling (i den här blanketten kallar vi detta för enkelhetens skull för just "kränkande behandling"). Vi ber dig att fylla i alla uppgifter för att vi på skolan ska kunna följa upp det som hänt och vidta eventuella åtgärder. Anmälan skickas till rektor: anna.edlund@ostgy.se

Elevers namn	Skola	Klass	Datum

Anmälarens namn	Anmälarens telefonnummer	Anmälarens e-postadress

Jag som anmäler vill vara anonym ☐

Anmälan gäller, enligt mig, ett eller flera fall av (definitioner finns på nästa sida):

Mobbning ☐

Kränkande behandling ☐

Diskriminering ☐

Trakasserier ☐

Vem har utfört den kränkande behandlingen	Tidpunkt och plats när händelsen ägde rum	Vilka såg vad som hände

Beskriv händelsen

Definitioner och begrepp

Det finns olika typer av kränkande behandling. Definitionerna nedan utgår från skolans likabehandlingsplan och är i linje med rådande lagstiftning på området.

- **Diskriminering** ”Diskriminering innebär att ett barn eller elev missgynnas, direkt eller indirekt, av skäl som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder” (Skolverket, 2012). I skolan och på förskolan är det endast huvudmannen och personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering i lagens mening.

- **Trakasserier** Trakasserier ”är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna...” (Skolverket, 2012). Det kan bland annat vara att man uttrycker sig nedvärderande eller förlöjligande mot någon med utgångspunkt i till exempel dennas kön, etnicitet, religion eller sexuella läggning. Det gemensamma för trakasserier är att de gör att en elev känner sig förolämpad, hotad, kränkt eller illa behandlad. Även sexuella trakasserier hör in under denna kategori.

- **Kränkande behandling** ”När barns eller elevers värdighet kränks vid enstaka tillfällen. Dessa handlingar kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. Kränkningarna kan vara synliga och handfasta men också dolda och subtila” (Rapport 353:2011, Skolverket). Kränkningar kan till exempel vara - fysiska (till exempel slag eller knuffar) - verbala (till exempel att bli hotad eller kallad för saker) - psykosociala (till exempel bli utfrysad, ryktesspridning eller grimaser) - text- och bildburna (till exempel klotter, brev, sms/mms eller Sociala Medier)

- **Mobbning** Mobbing är ”upprepad negativ handling som inbegriper att någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag” (Rapport 353:2011, Skolverket).

Reviderad av Amanda Löfstrand samt Anna Edlund 15-09-2025